

آیت الله سیدعلی یتربی

□ قدرت الله عفتی

یتربی، سیدعلی

آیت الله سیدعلی یتربی کاشانی، در سال ۱۳۱۱ ق در شهر کربلای معلی دیده به جهان گشوده پدرشان آیت الله سید محمدرضا پشت مشهدی کاشانی از علما و فضیلابزرگ کاشان بود. ایشان از محضر بزرگانی چون میرزای بزرگ شیرازی صاحب فتوای تحریم تنباکو و آیت الله سیدمحمد فشارکی اصفهانی بهره برد. آیت الله سیدعلی یتربی در کربلا بزرگ شد، مقدمات و سطوح عالی حوزه را نزد پدرش و دیگر اساتید حوزه علمیه نجف اشرف خواند.

در سن ۲۰ سالگی (۱۳۳۱ ق) به حوزه درس بزرگان نجف اشرف راه یافت و از محضر آیت الله سید محمد کاظم طباطبائی یزدی صاحب عروة الوثقی، آیت الله شریعت اصفهانی (شیخ الشریعه)، آیت الله نائینی و آیت الله آقاضیاءالدین عراقی بهره مند شد.

ورود آیت الله یتربی به وطن

آیت الله یتربی در سال ۱۳۳۹ ق به امر پدرش آیت الله محمدرضا پشت مشهدی قصد ایران را نمود. علما و فضیلاب نجف اشرف همراه با آیت الله آقاضیاءالدین عراقی او را با حسرت بدرقه می کردند که آیت الله آقاضیاء عراقی فرمود: در میان شاگردان استاد ما، آیت الله محمد کاظم خراسانی (آخوند خراسانی)، میرزا محمدعلی یزدی لب فندقی بود که در موقع حرکتش از نجف

□ امام خمینی دروس سطوح عالی حوزه علمیه را نزد آیت‌الله سیدعلی یشربی به اتمام رساند و همیشه از ایشان با تجلیل یاد می‌کرد

اشرف، استاد ما، او را با اشک دیده بدرقه نمود و از جدایی او آه سردی کشید؛ در میان رفقای من، شما که می‌روی مرا به فراق و حسرت خود می‌گذارید.^۱

آیت‌الله یشربی زمانی وارد ایران شد که سلسله قاجار کاملاً ضعیف شده بود و رضاخان روز به روز قدرت می‌گرفت و کشور در حال تشنج و گرفتاری و تباهی به سر می‌برد و حوزه تازه تأسیس قم در حال جان گرفتن بود و علما به سوی قم توجه نموده بودند.^۲ خبر ورود آیت‌الله یشربی به ایران را به آیت‌الله حائری یزدی دادند. ایشان موقعیت را مغتنم شمرد و طی نامه‌ای به آیت‌الله محمدرضا پشت مشهدی که از رفقای صمیمی دوران تحصیلش در سامرا بود، از آیت‌الله سیدعلی یشربی به حوزه علمیه قم دعوت نمود. آیت‌الله پشت مشهدی این دعوت را پذیرفت و فرزندش آیت‌الله سیدعلی یشربی را در سال ۱۳۴۱ ق به قم فرستاد.

آیت‌الله سیدعلی یشربی که علما او را لقب آقاضیاء ثانی داده بودند، با مشرف شدن به قم در کلاس درس آیت‌الله حائری یزدی حاضر می‌شد و خود برای محصلین حوزه علمیه قم، فقه و اصول تدریس می‌کرد که علمای زیادی از آن بهره می‌گرفتند.^۳

امام خمینی از سال ۱۳۴۱ ق تا ۱۳۴۵ ق در محضر آیت‌الله سیدعلی یشربی، اکثر دروس سطوح عالی حوزه علمیه را به اتمام رساند و همیشه از ایشان با تجلیل یاد می‌کرد.^۴

در سال ۱۳۴۷ ق آیت‌الله محمدرضا پشت مشهدی کاشانی رحلت نمود، آیت‌الله سیدعلی یشربی کاشانی به شهرش کاشان مراجعت کرد و به جای پدرش به امور دینی مردم پشت مشهد کاشان و دیگر وظایف دینی خود مشغول شد و به تقاضای مکرر علمای قم برای مراجعت به قم،

پاسخ منفی می‌داد، تا اینکه در اوائل ذی‌القعدة ۱۳۶۵ ق به قصد زیارت به قم مشرف شد و به دعوت آیت‌الله بروجردی و اصرار علمای دیگر، برای طلاب حوزه علمیه قم تدریس فقه و اصول را شروع نمود. نزدیک به دو ماه بعد، آیت‌الله شریعت اصفهانی (شیخ الشریعة) در نجف اشرف رحلت نمود (آبان ۱۳۲۵ ش) و عالم تشیع عزادار شد. مراجع تقلید حوزه‌های علمیه نجف اشرف و قم ۴۰ روز عزای عمومی اعلام کردند. در این هنگام آیت‌الله سیدعلی یشربی برای زیارت عتبات عالیات به عراق مسافرت کرد. بعد از زیارت اماکن مقدسه عراق که چند ماهی به طول انجامید، به کاشان بازگشت و به امور دینی مردم آن دیار مشغول شد و تا پایان عمر در کاشان ماند.

شاگردان

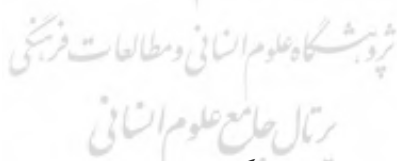
علمای بزرگی نزد آیت‌الله سیدعلی یشربی کاشانی درس خواندند که بعضی از آنها عبارتند از: امام خمینی، آیت‌الله موسوی، آیت‌الله محقق داماد، آیت‌الله شریف رازی، آیت‌الله شریعتمداری و...

تألیفات

از آیت‌الله سیدعلی یشربی، حاشیه بر عروۃ‌الوثقی و جزواتی در اصول فقه به یادگار مانده است.

رحلت

آیت‌الله سیدعلی یشربی در سن ۶۸ سالگی، پنجم رجب ۱۳۷۹ ق ۱۳۳۹ ش در کاشان دار فانی را وداع گفت و کاشان و حوزه‌های علمیه قم و نجف اشرف را غرق در ماتم نمود. پیکر افاضیاء ثانی، در کاشان با مراسمی که کاشان مثل آن را ندیده بود، تشییع و در کنار پدرش در امامزاده حبیب بن موسی (ع) دفن گردید.^۴

پی‌نوشتها:

۱. شریف رازی، گنجینه دانشمندان، ج ۶، قم، مؤلف، اول ۱۳۵۳، ص ۲۷۸ و ۲۷۷.
- همچنین: شریف رازی، محمد، آثار الحجة، ج ۲، قم، مؤسسه مطبوعاتی دارالکتاب، سوم، ۱۳۳۲، ص ۲۳.
۲. شریف رازی، محمد، گنجینه دانشمندان، ج ۶، پیشین، ص ۲۷۷ و ۲۷۸.
- همچنین: مخبر، عباس (مترجم) سلسله پهلوی و نیروهای مذهبی به روایت تاریخ کمبریج، تهران، طرح نو، سوم ۱۳۷۵، ص ۱۶۰.
۳. شریف رازی، محمد، گنجینه دانشمندان، ج ۶، پیشین، ص ۲۷۹ و ۲۷۸.
۴. امام خمینی، صحیفه امام، ج ۲، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، دوم ۱۳۷۹، ص ۴۹۲.
- همچنین: امام خمینی، صحیفه امام، ج ۱۹، پیشین، ص ۴۲۷.
- همچنین: مرادی‌نیا، محمدجواد، خاطرات آیت‌الله پسندیده، تهران، حدیث، اول ۱۳۷۴، ص ۵۰.
۵. منظور الاجداد، سیدمحمدحسین، مرجعیت در عرصه اجتماع و سیاست، تهران، شیرازه، اول ۱۳۷۹، ص ۴۱۲.
۶. شریف رازی، محمد، گنجینه دانشمندان، ج ۶، ص ۲۸۰ و ۲۷۹.
- همچنین: استادی، رضا، چهل مقاله، قم، کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی، اول ۱۳۷۱، ص ۶۸۷.

